

PRAKTIJKDIENARTS

Mais 'maar' in het Frans

Mais en koeien, een veelbesproken onderwerp. Niet enkel in het zuiden en oosten des lands, ook vertrekt er met regelmaat en vracht naar de noordelijk gelegen provincies, en zelfs tot op de eilanden werd mij laatst verteld. Als dierenarts met speciale interesse in voeding, riep dit bij mij al enige vragen op. Zoals de titel zegt mais in het Frans is 'maar'. Mais een mooi voedingsproduct *maar* het kent wat beperkingen.

Tekst: Jens van Rijssel - adVee dierenartsen • Beeld: Heemskerk Dairy

In het huidige politieke klimaat zonder derogatie is er een sterke verwachting dat de totale maisproductie in Nederland zal afnemen. Ondanks dat mais een zeer mooie energiebron in rantsoenen kan zijn en het een verdunning van het ruweiwit van de (te) goed gewonnen graskuilen kan geven, is het ook een grondstof met risico's. *Maar* in het zuiden en oosten des lands zijn nog steeds bedrijven te vinden die mais voeren bij het jongvee, al dan niet via het restvoer van de melkkoeien. Of met dusdanig grote voorraden dat het voeren van mais aan jongvee als logische stap gezien wordt.

Risico's van het voeren van mais bij het jongvee zijn niet per se klein van aard. Uiteraard speelt de totale hoeveelheid een rol. Maar uitgaande van een jong dier met een veel lagere energiebehoefte, zal dit resulteren in het aanzetten van vet. Een zeer mooie plek voor een dier wat gemarmerd vlees moet verzorgen, *maar* dit artikel zal in *Melkveebedrijf* gepubliceerd worden wat een categorie dieren betreft waarbij een vlotte probleemloze afkalving wenselijk is.

Wanneer er ruim gevoerd wordt in het laatste deel van de dracht, zal dit niet aan moeder *maar* aan kalf ten goede komen; de combinatie van

beide resulteert in een groot kalf dat door een te kleine tunnel naar buiten moet. Alsof je als vader in een speelparadijs achter je kind aan moet dat door een tunnel kruipt ontworpen voor een 5-jarige. Dan is niet de vraag of je vast komt te zitten, maar waar je vast komt zitten.

Wanneer dit beste dier het kalf geworpen heeft met helaas de nodige beschadiging ten gevolg, dient het nog melk te gaan geven. Een groot voordeel is dat ze dit vet af gaat breken zodat de volgende kalving hopelijk goed gaat. Nadeel door deze vetafbraak is de negatieve energiebalans met matige productie, verminderde eetlust en verminderde vruchtbaarheid. Hopelijk wordt ze nog dragend en loopt ze door, maar in het slechtste geval mag ze naar de slachthaak wanneer het met vet doorregen vlees het vet is verloren en ook de slachter er niet vrolijk mee van wordt.

Na voorgaand verhaal begrijpt u mogelijk de vraag naar mais minder. Dit is niet geheel terecht. Tijdens de lactatie is het een zeer mooi middel om energie in een rantsoen te krijgen, en in combinatie met snelle eiwitrijke graskuilen kan het zeer mooi passen.

Wat ik aan het verhaal alleen nog niet begrijp is waarom Noord-Nederlandse boeren zo graag de hele plant erbij willen kopen. Immers, de grootste voeding zit in de kolf. Diesel wordt steeds duurder, zonnepanelen liggen nog niet op vrachtwagens, en chauffeurs heeft BV Nederland nog altijd te kort. Bovenstaande combi deden mij het verhaal van snijmais op vrachtwagens op de ferry naar een van de eilanden stijl achterover slaan.

Waarom kiezen dusdanig afgelegen veehouderijen van het mais episch center niet voor meer geconcentreerde vormen mais zoals MKS of CCM in de rantsoenen? Vaker zijn er in die regio ook andere grondstoffen beschikbaar om voor pensvulling te zorgen. En indien productie en voeropname het toelaten kun je ook nog kiezen voor geconcentreerder voeren. Kortom, minder transportkosten voor dezelfde hoeveelheid werkzaam voedingsbestandsdeel. Steeds minder mais voor hetzelfde aantal boeren door de teruggelopen derogatie. Daarbij hadden we dit jaar een goed jaar met prima opbrengsten. De jaren daarvoor was dit voor veel boeren door weersomstandigheden veel moeilijker.

Daarom nog de laatste overweging in deze maisgekte. Ga bij jezelf na:

1. Past mais in mijn rantsoen?
2. Hoeveel mais wil/moet ik inpassen
3. Waar komt mijn mais vandaan en wat kost dit transport in de huidige vorm?
4. Hoe is mijn huidige voorraad en ga ik goed uitkomen?

Voor punt 3 is van belang om over na te denken. Een aantal boeren vaart op het spreekwoordelijke: 'de beste raad is voorraad.' Zeker wat het mais betreft ben ik daar persoonlijk voorstander van. Ieder jaar opnieuw - maar gelukkig steeds minder - kom je kuilen tegen die 'vers' gevoerd worden binnen dagen danwel weken na de maisoogst. Vaak schiet hier de broei in, raken de koeien van slag en duurt het nog weken om de broei in te halen. In het slechtste geval voer je dan duur getransporteerde mais op aan de broei en niet aan de koeien.

Komende maanden zijn dus het uitgelezen moment om alle kuiluitslagen en kwantiteiten bij elkaar op te tellen. Hoeveel kuil en mais past daarbij. In het logistiek mooiste geval kun je dan tijdens oudjaarsnacht met je collega-rundveehouders proosten en vieren dat je mais/MKS- of CCM-voorraad bij het volgende vuurwerk nog (net) niet op is.

Wat betreft het proosten, geniet *mais* drink met mate. •

Reken aan uw voorraden voor het te laat is.
Laat uw kuilen lang en goed conserveren.
Broei maakt meer kapot dan uw oogst waard is!

ADVERTENTIE

Eminex®

Verbeter de kwaliteit van uw drijfmest en voorkom schuimvorming!

- Hogere opbrengst door betere bodemkwaliteit en efficiëntere stikstofbenutting
- Homogenere drijfmest
- Reductie van broeikasgassen en giftig H₂S-gas

Contacteer uw Aveve-zaakvoerder voor meer informatie over dit drijfmestadditief.

www.aveveagrarisch.be